

VOL. 25. ÉV

1927 szeptember 15

DETROT, MICH.

# DONGO



1060—25 STREET, DETROIT, MICH.  
ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

No. 17 SZÁM

KOMÉDIÁSOK KÖZÖTT.



— Sose busuljatok, gyerekek! Amerikában nem halnak ki a — palik.

**BIZTATÁS . . .**

— Egy csüggedő apának —

*Pajtás, ne hullasd égő könnyedet!**Ne bodrozd fel a csendes tó vizét!**Lapozd előlről élet-könyvedet**S töröld le szádnak régi rossz ízét*— *Birod még Pajtás, messze mért sietsz?**Batyuddal hogyha összeesnél**A rózsakerttel, mondd, mi lesz?**Pajtás, batyudnak hogyha súlya nagy,**Ne öld meg kedved mégse ily korán.**Bár önmagadnak szorgos szúja vagy**S tépett játékos élet-tombolán:*— *Ne csüggedj, Pajtás, messze mért sietsz?**Batyuddal hogyha összeesel,**A négy fiaddal, mondd, mi lesz?**Pajtás, a csüggedésed fáj nekem!**S ki tudja, fáj egy jó asszonynak is?**Biznod kell. Szived erős vár legyen,**És álld helyed, ha ostromolnak is.*— *Ne könnyezz Pajtás; messze mért sietsz?**Batyuddal hogyha összeesel,**Jó asszonyoddal, mondd mi lesz?**Pajtás, a szenvedés szül új Napot**S — tél után jön csókos kikelet.**Indulj el újra, — s szórd az új magot.**A holnap, nézd csak, néked integet.*— *Pajtás, magyar vagy, higgy még, el ne ess!**A boldogságért újabb harcra fel!**S ha majdan győzől: néha emlegess!*

MÓRA LÁSZLÓ

**Csernoch és a házasság**

Csernoch Jánost, a nemrég elhunyt esztergomi hereceprimást meglátogatta egyszer az egyik rokona és közölte vele, hogy meg

akar nősülni. A hereceprimás csak ennyit mondott a rokonak:

— Gondold meg, fiam, mert aki háboruba megy: imádkozzon egyszer; aki tengerre megy: imádkozzon kétszer; aki pedig megnősül: imádkozzon háromszor.

Különben is az volt a házasságra vonatkozó kedvene mondása Csernochnak, hogy aki megnősül, koekázatosabb dolgot művel, mint az a velencei fejedelem, aki eljegyezte a tengert. Mért még a tengert is könnyebb kiismerni, mint a fehérnépet.

**C SER LA JOS**

8126 W. JEFFERSON AVE.

DETROIT, MICH.

Kapható nála: szivar, dohány, cukorka, kés, borotva, pápaszem, pipa, játékszerek és revolverek. Akinak munició kell ebben a száraz világban, hát csak szóljon neki. Vidékről érkezők keressék fel üzletét.

**VEGYES HIREK**

**Révész Kálmán**, a youngstowni magyar ujság szerkesztője megvált az ujságírástól és bankban próbál szerenését. Reméljük, hogy Révész így majd bevezet az anyagi boldogulás révébe.

**Papp D. Károly**, a passaicai Szabad Sajtó tulajdonosa meghalt Magyarországon, ahová két hónap előtt ment látogatóba. Nyugodjék békével a magyar földben.

**Nánássy Lajos** perth amboyi esperest fényes ünnepség keretében ünnepelték papi jubileuma alkalmából. Ugylátszik, hogy ünnepelni és gyászolni még mindig tud a magyar.

**Akronban** fényesen sikerült a "kukutyini vásár". Még az a szerenese, hogy van egypár hely, ahol vannak magyar megmozdulások, mert másként igazán elmehetnének — Kukutyinba.

**A new yorki** Kossuth-szobor megérkezik az őszön. Most aztán itt a legfőbb ideje annak, hogy hajba kapjon minden vonalon az amerikai magyarság.

**Clevelandban** ünnepség volt a Petőfi-szobor javára. Reméljük, hogy nem akad "sehonnai, bitang ember", aki beleköt ebbe a mozgalomba.

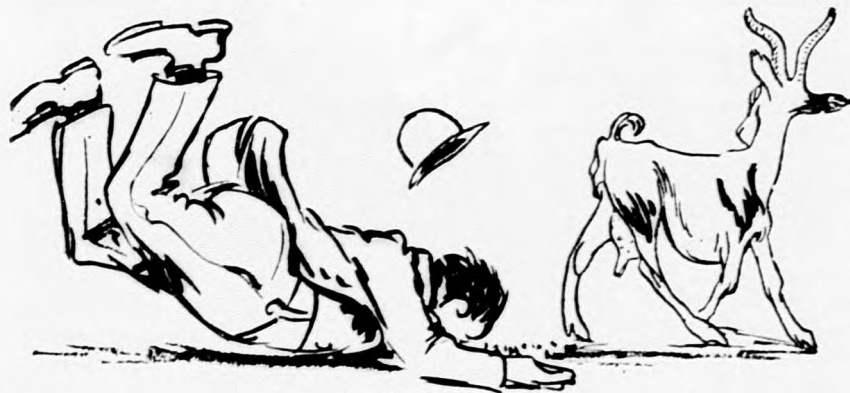
**Pittsburghban** megesett a Verhovay Segélyegylet konvenciója s kiderült, hogy az egyesület biztos alapokon nyugszik. Örvendetes dolog ez ebben a szomorú világban.

**Buffalo-ban** huszéves jubileumát ülte meg fényesen a hatalmas Szt. István egylet s a város polgármestere Zimmer elnöknek átadta a város kulesát. Nagy tisztség ez, de egyszer olyan kulesot is adhatnáak nekünk, amely igazán megnyitná a magyar sziveket.

**Beköszöntött** az ősz is, de a Dongó hátralékosai úgy vélekednek, hogy akkor fizetnek majd, ha fagy.

**BUFFALOBAN**

**Csonka Illés** honfitársunk volt szíves elvállalni a Dongó képviselőt. Ajáljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.



### HOMESTEADI PIKNIK

**H**ATALMAS pikniket rendezett az egyik egyház a minapában egy helyen, ahol jól szoktak mulatni a magyarok, amíg bele nem szólnak a mulatságba a nagybotosok. Mert néha beleszólnak, de hát nem is esoda, mert például a jó multkoriban alaposan megrakták ott a duquesnei bodikat úgy, hogy az egyik három darabban vitte haza a száját, a másiknak pedig fogó nélkül szedték ki a fogait.

Hát ilyenek is megesnek néha, mert pezseg még a magyar vér Homestead környékén. Az említett pikniken nem történt ilyesfajta érvágás, de azért valami mégis csak történt. Egy jókedvű atyafi ugyanis valami természetes miszisszel járta vígan a csárdást. Forogtak ugyanígy, hogy egyszer csak a miszisz bugyijában elszakadt a madzag. A miszisz nem tudott tovább táncolni, mert lecsuszott a ruhadarab. A bodi is észrevette a dolgot, legényesen felkapta a misziszt és lerázta róla az akadékoskodó ruhadarabot s nagyhirtelenül betette a zsebébe. És forogtak tovább rendületlenül.

A csárdás után eltűnt valahová a miszisz, a bodi pedig vitte magával a zsákmányt és kereste a misziszt, hogy udvariásan átadhassa neki. Közben a bugyi megunt a szűk zsebet és kikandikált belőle. Rá is szólt valaki a bodira: "Hé, talán megindult az orrod vére"! És mutogatott a táncos bodi zsebére. A bodi hirtelenül visszadugta a zsebbe az illetlen holmit és sietett felkeresni a misziszt, nehogy még egyszer kidugja a fejét a zsebkendő. Megta-

lálta a misziszt és átadta neki jogos tulajdonát, de a szemfüles bodik nem hagytak a táncos bodinak békét, hanem egyre kérdeztették, hogy csakugyan folyt-e az orra vére.

A táncos bodi végül is megunt a sok kérdezősködést, meg a gunyos nevetést, odement a "szendvieses" asztalhoz, felkapta a nagy kenyérvágó kést és kijelentette, hogy beleböki abba, aki még egyszer a zsebkendőt kérdi tőle. Mérégeben azt mondta, hogy többet még a pap se mosolyogjon rá.

Az egyik homesteadi magyar egyesület nagy pikniket rendezett és a titkár becsomagolt egy nagy darab szalonnát meg egy esomó retket abból a célból, hogy majd szalonnát süt, ha kiérkezik a piknikre a család. A piknikhelyen letette a esomagját a többi esomagok mellé az asztalra. Holmi alapos áldomások után a bodik hozzáfogtak a szalonnasütéshez, de a titkár tartogatta a szalonnát és a retket addig, amíg megérkezik a familia.

Közben megérkeztek a banda tagjai és letelepedtek a szalonnasütő bodik mellett és nagyokat nyeltek a szalonnázás láttára. Futót a nyáluk kegyetlenül s egyszer csak ők is szétnéztek a járásban. Észrevették, hogy a bodik az asztalról hureolják a szalonnát, azért tehát ők is odabátorkodtak és pont a titkár ur kosarából vitték ki a szalonnát meg a retket. És azután ők is szalonnát sütöttek meg retket ropogtattak.

A titkár ur egyszer csak megnézte az óráját s miután megállapította, hogy nemsokára ott lesz a család, elballagott az asztalhoz, hogy előveszi a szalonnát meg a retket. Hát uramfia! — csaknem megöszült az ijedelemtől, mert se szalonna, se retke. Elkezdt kegyetlenül kiabálni, hogy ki vitte el az ő szalonnáját meg a retkét. A banda fuvós tagja felfülett a kiabálásra és odaszólt a többieknek, hogy hamar egyenek meg mindent, mert másként baj lesz a dologból. A banda tagjai úgy megijedtek, hogy rágás nélkül nyeltek le mindent.

A Dongó egyik János nevű hűséges olvasója észrevette a dolgot és megsugta a titkárnak, hogy a bandán keresse a holmiját. A titkár ur nagymérgesen ballagott a banda felé, Jimi primásnak a szemé csak úgy forgott az ijedelemtől, az egyik vékonypénzü cigány pedig hirtelenében csak úgy egészben nyelte le a kezében szorongatott retket. A titkár rátámadt a banda tagjaira, de Jimi primás esküdzött, hogy mindent megfizetnek, csak ne bántsa őket. Mivel pedig a szalonnát és retket úgy se lehetett visszarekvirálni a banda gyomrából, így azután a titkár ur is belenyugodott a dologba megfelelő jókívánságok mellett.

Később mikor már járta a tánc és a nóta, a titkár odaállt a banda elé, kihuzott egy ropogós huszast és ugyancsak mutogatta a primásnak. A primás mosolygott és mondogatta a banda tagjainak, hogy milyen derék egy ember a titkár ur, akinek igazán érdemes muzsikálni. Hát huzták is neki egész nap veszettül.

Estefelé azután a primás orra előtt végighuzta a huszast és azután visszatette a zsebébe, egyben pedig mosolyogva kijelentette, hogy most már kivan fizetve a szalonna és a retke ára. Erre azután a cigányok kívántak minden jót a titkárnak. Az egyszál hurkájú cigány hirtelenül meg is betegedett. A titkár úgy vélekedett, hogy a retke ártott meg neki, amit lenyelt egészben, de a primás megesküdtött, hogy nem a retektől lett beteg, hanem azért, mert nem kapták meg a huszast.



## Beszéljünk magyarul

— "Uraim, nem tudunk magyarul!"  
— mondta ezelőtt körülbelül 150 esztendővel néhai jó Révai Miklós, az összehasonlító nyelvtudomány magyar feltalálója, bevezető egyetemi előadásában.

Mit szólna, ha feltámadna és hallaná a mai társalgási nyelvet, különösen szeretett fővárosunkban? Alighanem szörnyethalna ijedtében és visszafeküdne sírjába, ahonnan az imént jó reménységgel felkelt.

Tessék csak meghallgatni a két ifju hölgyet, amikor a pesti korzón találkozik.

— Hogy vagy pofikám?

— Irtó jól hát te cukikám?

— Pényesen. Tegnap voltam a Jan Kleparánál (tudniillik a hangversenyén.) Tudod, olyan guszta volt. Pont olyan mint egy Caruso.

— Mit énekelt? Mondd, óh mondd.

— Mondanám, mondanám, de tudod pofikám, nem tudtam nagyon figyelni. Nem hagyot az a hülye Gábor, tudod az a nimolista. Azt mondta direkt azért jöt, hogy engem mulattasson és annyi link dolgot smon-

### AMERIKÁBAN

az legrégibb és legnagyobb magyar

### TEMETKEZÉSI INTÉZET.

Elvállal temetéseket és balzsamozásokat. Koporsó-raktára a legjobban berendezett a városban. Kényelmes betegszállító kocsik állanak a közönség rendelkezésére.

Lakodalmakra és keresztlőkre a legjobb gépkocsik kaphatók.

JAKAB ISTVÁN,

1023 BUCKEYE ROAD

Cleveland, Ohio.

Telefon szolgálat nappal és éjjel.

cázot össze, hogy majd szétrepedt bele a fejem.

— Én is unom már szívből ezt a palit. Azt hiszi, mert az apjának van egy kis dohányja, neki már minden szabad. Pedig jelzem, nekem ilyen fiatal. (Kézmozdulattal mutatja, hogy milyen.) Remélem, hogy nem jön el ma este, tudod rém pazar lesz. Elmegyünk a Szigetre. Erre föl az öreg megígérte, hogy ott vacsorázunk aztán charlestonozunk. Eljön a bank-íri is, tudod az az irtó jó pofa, akivel a multkor úgy halandzsáztunk. Ti is oda jöttök?

— Ma tényleg nem jöhetünk. Megjött egy öreg tantikám vidékről, szépen fogunk mulatni, képelem Szerencsés fiu a Tibi. Nagy mázlija van. El van utazva s nem kell beleharapnia a néibe. Mig én..

— Fogadd őszinte részvéteemet, de most már rohanok, mert a Zserbónál ott lesz pont ötre az összbanda. Nagy murit csapnak, ha pont én késem el, aki az egészet összeharangoztam. Millió puszi.

— Hát tényleg rohansz? Maradj még legalább öt percig.

— Nem léto!

— Akkor pá!

— Sze vasz!

## Göre Gábor és az oláhok

Az aradi Minerva egyesület az aradi kiserdőben "görbe napot" rendezett s ez alkalommal tréfás hangu meghívót bocsátott ki, amely Göre Gábor bíró uram népszerű, zamatos kiszólásaiból volt megszerkesztve.

A plakátot román nyelven is ki kellett nyomtatni s mivel Göre Gábor bíró uram még a magyar nyelvet is egyéni idiomával használta, a román szöveget is szándékosan hibásan fordították.

Emiatt az Universul című uszító román lap éles támadást intézett az aradi kultúregyesület ellen és kifogásolta hogy a torz románsággal megírt plakátot az aradi cenzura is jóváhagyta. Különösen ez az aláírás nem tetszett a lapnak:

— Göre Gábor domn, jude ő. m. af.

Ami magyarul Göre Gábor bíró uramat jelent. Az Universul követeli, hogy haladéktalanul állítsák bíróság elé a román nyelv megcsufolásáért Göre Gábort, ezt a nyakas irredenta magyart.

### ÉDES HONFITÁRSAM!

Tunney boxbajnok öklözze ki a szemedet, ha ellopod a Dongót!

## AZ UTRAVALÓ

(Buffaloi história)

**B**UFFALO mellett fojrik a hatalmas Niagara folyó és így ott nem lehet szárazság, amint-hogy nincs is. A "koszcimerek" a régi módon támaszkodnak a "bár"-hoz, amin ott diszelegnek a kisebb-nagyobb poharak, közben-közben megjelenik a régi "szkuner" is. Egy szóval: nem szomjaznak Buffaloban.

Minapában egy természetes magyar egész nap ott támaszkodott a "báré" mellett és hol a maga, hol pedig a más kontójára lecsusztatott egész nap vagy negyven "mérget", de azért csak állta a sarat cefetül, hanem éjfél tájon már igen lógott a feje a nyakán. Szerencsére jó vastag nyaka van és így nem esett le a feje.

Éjfél után volt és a vendégeket kezdték kifelé tuszkolni a szalonból, mert hát a "regiszternek" is csak pihennie kell valamicskét. A természetes magyar nem igen mozdult a felszólításra, hanem annál inkább odalapult a "báré"-hoz és még egy törköly irányában érdeklődött. Kérésének azonban nem tettek eleget, sőt a szalonos kerek kijelentette neki, hogy van már benne elég törköly és így nem kaphat többet.

Nagyot pislantott erre az atyafi és látszólag belenyugodott a dologba, de mielőtt eleresztette volna a "báré"-t, még egy csekély kérése volt.

— Hátha mán itt nem ihatok többet, akkor adjanak legalább egy fél pántot az utra!

Igy esedezett a mi magyarunk, de hát nem is illik nagy utra elindulni holmi megegitő nélkül. A természetes magyar is így gondolkodott, de nem is csoda, mert messzire kellett mennie a szalontól. Nagyon messzire, mindössze vagy huszonöt lépésnyire. Ez pedig nagy ut — éjfél után.

### TOLEDOBAN

Hovan S. György honfitársunk vállalta el a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.



## ESETEK

## VISZONTAGSÁGOK BÁL UTÁN

Igen jól mulattak a Maklári teremben South Riveren Németh Jimmy és Tóth Feri, kik mint burdostársak egy gazdánál eszik ott a puszi pajtáskodás kenyerét.

Zene ital, szép lány, tánc, szóval minden volt ott abban a bálban és ifjaink meglehetősen, lelkes hangulatban érkeztek haza hajnal tájban.

— No ez jól sikerült egye meg a fene — így állapította meg véleményét Tóth Feri, miután bent voltak a szobájukban, — hanem most lefeküdjünk és aludjunk, épen van még két óránk mielőtt munkába kell mennünk.

— Bizony én is amellett szavazok, hogy ledögljünk, mondotta a másik és elkezdtek vetkezödni.

Ilyenkor a legtöbb ember először is a cipőjét rugja le magáról. Ezek is úgy tettek és csakugy puffant a padló, ahogy a négy bakkancs lerepült a lábakról.

Tóth Feri ezen művelet után kis szünetet tartott a vetkezésben; a lába ujján valami tyukszemfélért vett észre, azt kezdte piszkálni, mi közben elgondolkozott az éjjeli báli események felett, ahogy ott üldögélt az ágy szélén.

Azon kezdett tünödni, hogy ugyan meddig is kell még neki Jézusom! így magányosan üldögélni legény lakásának ágya szélén, lám milyen más volna ha most, ezt a tyukszemet is nem egyedül piszkálhatná, hanem volna mellette egy édes, mosolygós képű és a többi.

Azalatt társa a Jimmy ledobta magáról a abátot s meghuzta a nadrágszíjat, hogy majd lerugja magáról a nadrágot is hirtelen.

Csak hogy nem úgy történt, ahogy számította. Fene fortélyos egy nadrágszija volt az. Illetve nem is maga a szija volt olyan fortélyos, mint inkább a csattja.

Tudja fene, hogy volt az megcsinálva, — ott a storban megmutatták

neki, hogy mit kell vele tenni, ha be akarja csukni s ez Jimmynek csakugyan sikerült is, mikor este felöltözött, hanem a kinyitása már ugy látszik, nem volt olyan könnyű. Itt is volt rajta egy kis pecek, amott is, meg a közepén is mutatkozott valami gombféle, de a Jimmy akárme-lyiköket nyomkodta, a csatt egyre csak nem nyílt ki. Sőt minden nyomásra összebb szorult a szija le-gegyen derekán s a végén már a gyomra egészen felszorult a szive alá, még lélekzetet sem igen tudott venni rendesen.

— Uristen, mi lesz itt én velem? — fohászkozott magában a jó Istenhez, ahogy a hurkot szorulni érezte a dereka körül, —még csufnak nem bírom levetni a pantallómat.

Megint csak piszkálgatja tovább a sziját s az még egy fokkal összebb szorult. Jimmy már abba is beleegyezett volna, hogy nadrágostul feküdjék az ágyba, de a szija rémsége- sen szoritotta úgy annyira, hogy a tüdeje szinte felszorult a torkába, a szemei pedig úgy düledtek kifelé, hogy maga is megijedt magától, a hogy a tükörbe pillantott.

Ekkor aztán esze nélkül jó nagyot káromkodott, végső erejének megfeszítésével olyan hangosan, hogy társa az ágy szélén bezzeg felrezzent ábrándjaiból. Pedig már ott tartott, hogy a Maklári-hallban bevégződött a lakodalmi vacsora és ő édes kis menyasszonyát haza vezette jövődöbéli közös hajlékukba, aztán egészen egyedül maradtak ketten és a Frank lehuzta a cipőjét és szép szavakkal kérte a kis feleségét hogy vizsgálná meg a tyukszemét... épen ennél a jelenetnél rezzent fel a nagy istenkáromlásra.

— Hát téged mi a rosszabb lelt, hogy így káromkodol?

— Nézd már csak ez a g...m szija nem akar szuperálni, segítsd kinyitni a csattot.

Frank odalépett a barátjához meg-

vizsgálta a csattot igen tudományosan és elkezdte csóválni a fejét, hogy ilyent ő még sohasem látott.

— Ne azt beszéld hanem próbáld kinyitani — krárogott a másik mert igazán a szava ekkor már nem is hasonlított emberi beszédhez, hanem csakugy kékült-zöldült a kinszenvedéstől.

Frank látva barátjának szomorú helyzetét, hirtelen hozzákapott a csatthoz, megnyomta az egyik pecket rajta, de a helyett, hogy engedett volna, még összebb szorult.

— Nyisd ki, mert megfulladok, nem látod? — rimánkodott a másik.

— Én ugyan hozzá nem nyulok, többet, a radai rosszseben essen beléje! hanem ha akarod, elvágom a sziját.

— Hát vágjad, — nyögte Jimmy, mire Frank a bicskájával egy nyiszszantással ketté vágta a drága két dolláros nadrágszíjat.

Jimmy megkönnyebbülten hányt le magáról a gunyát és ágyába dlt. El is aludt nyomban.

Frank még csak most kezdett el tovább vetkezni. Gyorsan ment minden egészen a nyakkendőig. Ott aztán megakadt az egész művelet.

Nem tudta szüzmáriért sem kibozgni a nyakkendő csokrát úgy ráfojtólódott. Minél jobban iparkodott, hogy majd tágit rajta, annál jobban szorult a hurok a torka körül.

— Uristen, mi lesz itt én velem? — sóhajtotta eleinte csendesen, de aztán hogy a hurok a babrálás következtében még inkább megszorult, ő is egy nagyot hujjantott:

— Jimmy kelj fel!

Jimmy majd az ágyról esett le ijedtében s mikor azt kérdezte a barátjától, hogy mit akar? — hát az már szóval nem is birt neki felelni csak tátogott és mutogatott a nyakára, a képe meg olyan kék volt, mint a kökényszilva.

Mikor Jimmy megértette a helyzetet, rögtön felkapta ugyanazon bicskát amivel az ő sziját elvágta:

— Elvágjam? — kérdezte pajtását.

Frank már csak inteni tudott és nyekkene egyet mellé a mi azt jelentette hogy: el.

Ugy is történt. Frankbe újra visszatért az élet. Am ekkor már a hajnalból régen reggel lett s hőseinknek indulni kellett a munkába anélkül, hogy báli fáradaimaikat kipihenheték volna.

(A new brunswicki "Magyar Hírnök"-ből)



## MUFFOL MISKA

### FŐBURDOS SZAVALATAI

**B**EGYÜTT mán a zósz is oszt gyűnnek a szüretnek. Hát mondok ijjenkor nagy becsületi van a zójjan bodinak, aki órájtosan tud préselni meg taposni. Hát én hejbe vónék, csak izenni kell nekem, mer mindég redibe vagyok.

Homestádon meg pitnyik vót oszt kitanálták asztat a társas játékot, hogy madzagra tettek mindenfélét, bekötötték a pitnyikesekek szemét oszt aki mit fogot a madzagon, asztat kapta. Egy termes cingel miszisz is benne vót a játékba oszt éppen egy nagy bolond balonit trafált el a madzagon. Mikor oszt levették a szemérről a kendőt, hát nem teccett neki oszt ott is hatta. Igy azutég a zalelnök járt jól, mer neki maratt a nagy balóni. Hát ijjen szerencsés némejjik cmber ebbe a szük világba.

Ubrics környékin meg a zegyik miszisz ellépett a miszterétől, de nem sokára megkerült oszt most szent a béke mer a főburdos a bász, oszt a vót misztere meg a burdos. Hát aszondik minden jó, ha a végi jó.

Ambojba meg a zegyik bodi ott hatta a burgyát oszt elment egy másik házho, de valahogy igen busulhattott utána a régi miszisz, mer eccer csak egy nagy tál fájtintos pacalt küdött neki a zuj kovártéjra. A bodi restelte a dógot a zuj miszisz előtt oszt megizente a régi miszisznek, hogy őt ugyan hijába csalogati. Hát ijjen pogány szívü némejjik bodi, hogy még a pacal se lágyiti meg a szívét.

### MAGYAROM!

A szőlőprés nyomja ki belőled a betegket.

## FIUME

Fiume mostanában olyan, mint egy antik város, melyet elhagytak az istenek...

A paloták és udvarok mélyéből halkán, fájdalmasan szivárog a mult, mintha mindenünnen a történelem egy darab megpattant szive vérezne elő. Az utcákon sok, szinte torlódik a csend, mely felszivja az olasz szóból a muzsikát s ijesztő hallgatást döbbsent a magyar beszéd mélységeibe.

A Karsztok köves lehelete időnkint megindul s felrázza a hegyeken a ciprusok aszkéta magányát s ilyenkor nehéz, titokzatos árnyékok vonaglanak le a városba s odakusznak, ahol azelőtt édes és gazdag magyar élet pompázott. Az árnyékokon pedig a merengés porladó boruja reng. És mindenki, aki magyar, sokszor, igen sokszor megáll és lelkét visszafordítja arrafelé, ahol az emlékezés hermelinjében ragyog a magyar mult legfinomabb gyöngye.

Az utakon villog és diadalmas az olasz hatalom ereje, mely bármennyire tapintatos is, mégis csak a hódító gondolat világát sugározza, amely fáj.

De a tenger, a tenger!

Semmit sem változott, időtlen és friss, mintha most is a magyar élet szépségének legégibb mosolya lenne. Ninesen rajta ut, a történelem nem tört fel rajta sebeket s temperamentumát nem bénította meg idegen erő.

Most is ő a szabadság, a végtelenség, amelynek csak egy testvére van: az ég Hangja bibliku-

san diadalmas. Mióta az Isten megteremtette, azóta midig és csak esupa zsoldár maradt, nem felejtette el és nem rontott meg magában egy akkordot sem. A hegyek hűtlenek lettek magasságukhoz, a völgyek megunták mélységük esendjét, a városok pedig egészen pogányságba kövesedtek, az ember felejtett és lázadt. A tenger, mindig hű maradt. Most is ugy reszket mérhetetlen erejében, mint egy szent ószövetségi zsoldár s vigasztalást ringat egykori kö-urának halk, finom szomorúsága felé.

De néha-néha valami titokzatos, mély, kék árnyék gomolyog rajta keresztül. A tenger arcán millió vonás remeg s a sima, lágy végtelenség millió fájdalomra török rajta széjjel.

Valahol lenn, a vizek rengetegében, fájni kezd és emlékezik a tenger szive. S a vízeseppek a tengerben bugó, kongó, morajló zugássá viharzanak össze. A zugás haragos és sötét hullámfájdalomba vonaglik fel a felszínre s fehér habvért esipkéz a tenger végtelen homlokára. A tenger megremeg. Hullámainak éléről vihar sikit s megvakult kék szeméből fekete villámok cikáznak elő.

A tenger haragszik — mondják a tengerészek.

A tenger fölséges — esodálkoznak maguk elé a nyaralók.

A tenger emlékezik — suttogják a parton álló magyarok.

És kiesi szívük hálásan hajlik rá a tenger mérhetetlen fájdalmára, melyet csak ők értenek meg igazán.

(Az "Uj Nemzedék"-ből.)

### KI A HIBÁS?

— Te akarod, hogy idejőjjünk, te vagy a hibás.

— Te vagy. Ha igazi férfi lettél volna, ellenkeztél volna.

MAGYAR  
TEMETKEZÉSI  
VÁLLALAT  
ÉS KOPORSÓ RAKTÁR  
TEMETÉSEKET ELVÁLLAL A LEGFENYEBB TÍZEL A LEGEGYSZERŰB-  
BŐL A LEGJUTÁNYOSABBAN  
BICZÓ FERENC  
8027 W. JEFFERSON AVE.  
DETROIT, MICH.  
TELEFON: CEDAR 0175.

SCHWARTZ B.  
2825 EAST 79TH STREET,  
CLEVELAND, OHIO  
Hajójegyek minden vonalra.  
Pénzküldés a világ minden részébe.  
JOGI TANÁCS ÉS KÖZJEGYZŐI  
ÜGYEK ELINTÉZÉSE



## VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

**M**ARCINK, hát amondó vagyok, hogy ez így nem mehet tovább, mer igen sokan vagyunk a stappoló junyiba oszt mahónap minket is kiszorítanak belüle. Mán pedig ezt nem szeretném látni, mer 30-inc esztendeje hűséges tagja vagyok a junyinak, hát nem szeretnék kimaradni belüle.

Mindenféle sok a panasz, hogy rosszul mèn a munka, de azér százegyig mulatnak a magyarok. Oszt ijjenkor legalább egy akaraton van a magyar, mer mindenki inni akar a barenál. Bufalóba a Szent István egyesület juhballdján órájtos mulacsság vót oszt másnap senkinek se maratt tyukszeme, mer mind letaposták a bálba. Oszt nagy tisztesség érte a bufalói magyarokat, merhogy megkapták a város kócsát tiszta aranyul. Hát mondok ez mán döfi, de én azér inkább valami órájtos pince kócsát szerettem vóna megkapni, merhogy Bufalóba még nem üresek a pincék.

A lakavónai magyaroknál meg nagy a zöröm, merhogy egyrészt kiöntötték a stritet, aki a templomba visz, azutég pedig megkapták a Hegedüs Pál apostol leveleit a zókontribul, akibe mindent megír a zöreg szenvedő a barátoknak meg a zismerősöknek. Oszt hogy bémálás vót nálók a multkor, hát úgy kitétek magokér, hogy még a püspök is kétfele törülte vóna a bajsját, ha lett vóna neki.

A klevelandi magyarok is sokat panaszkodnak, de azér nem engednek a 48-ócbul, ameddig a hordó

birja. A jánoki bucsut is alaposan megtartották Jakab Istványnál a zöreg amerikaiak oszt úgy felköszöntötték egymást, hogy csuda. Hát vannak még itt-ott magyar virtusok ebbe a tyukmicsodás világba, de hogy hull a zöregje, hát mahónap citronylé lesz itt minden.

## A találékony hordár

Egy ismert politikai újságíró, a ki főként szenzációs diplomáciai interjúkkal szokta gyönyörödtetni a közönséget, teljesen letörve ül a körüti kávéház asztalánál. Végső reményét abba a hordárba helyezte, akivel ezüstóráját elküldette a legközelebbi zálogházba. Várakozás közben azonban az újságíró asztalához letelepedik a külügyminisztérium egy magasrangú tisztviselője, akivel hősünk élénk és mélyen járó politikai vitába elegyedik. Ekkor lép be a kávéház ajtaján a hordár, akihez az újságíró lélekjelenlétét megörizve így szól:

— Nos, milyen üzenetet hoz a követ ur öexcellenciájától?

— Szerkesztő ur, kérem — feleli a hordár — öexcellenciája azt üzeni, hogy egy ilyen régi kis ezüst órára 2 pengőnél többet nem adhat.

## UJ MIATYÁNK

Rinner Mihály magyar farmer West Willingtonból a következő új "Miatyánk"-ot küldte be a "Bridgeport"-hoz:

Mi atyánk, ki vagy a mennyekben, ki elküldted lord Rothermeret a magyarok ügyében, szentöltessék a te neved, hogy segítsd a magyar nevet! Jöjjön el a te országod, miképpen a mennyben, segítsd Rothermeret a magyarok küzdelmében itt a földön is. Mi kenyérünket add meg abból a szent földből, amit ősapáink véren szereztek, de a csehek és a románok, rácsok hamisan elvettek. És bocsásd meg a vétkeinket, hogy mi is megbocsássunk a cseheknek és oláhoknak, ha nem lesz harag, hogy oly nagyot harap. És ne vigy minket a kísértetbe, hogy a csehek ne vessenek a börtönbe. És engedd, ha Rothermere meghal, mehessen a mennyekbe.

## Az olvasókhöz

A Dongó késése miatt ne okoljon minket senki, mert annak a viszonyok és főként a hátralékok az okai. Mihelyt a hátralékok megmozdulnak, a Dongó is jobban fog mozogni.

A legmodernebben berendezett vas- és festékkereskedés,

ahol mindenféle szerszámok, borotvák, borotválkozó készülékek, épületvasalások, konyhai edények, gáz- és melegítő kályhák, mosógépek, hazai gyurótáblák, derelyemet-szék, zseb és konyhai kések, gyermekkoscsik és biciklik, és sok sok más egyéb tárgyak legjobb beszerzési forrása

FIVE BROTHERS

GEGUSTESTVÉREK

vas- és festékkereskedése

8013 W. JEFFERSON AVE.  
DETROIT, MICH.

TELEFON: CEDAR 1184

A detroiti magyarság előnyösen ismert, legjobb házfestője és papirozója

HUNGLER SÁNDOR

405 S. HARBAUGH STREET,  
elvéllal bármilyen kis és nagy munkát a azt a legnagyobb szakértelemmel és jutányosan végnél. Minden munkáért jótállást vállal.

Nagymagyarországért!

Ezen a címen hatalmas kötetet állított össze

VOLLAY FERENC

debreceni tanár az utolsó évtized legszebb magyar

hazafias költeményeiből.

A szavalásra rendkívül alkalmas kötet postai szállítással együtt

Egy dolláre 50 centbe kerül és megrendelhető az alábbi címen:

VOLLAY FERENC  
CSAPÓ UTCA 63. DEBRECEN,  
Hungary.

**DONGÓ**

Megjelenik havonta kétszer  
Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY  
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre .....	\$3.00
6 hónapra .....	\$2.00
4 hónapra .....	\$1.00
Magyarországra egy évre .....	\$3.00

A DONGÓ CIME:  
1060—25th Street, Detroit, Mich.

**DONGÓ**

HUNGARIAN COMIC PAPER  
PUBLISHED SEMI-MONTHLY  
Editor: GEORGE KEMENY

Entered as second-class matter July  
15th, 1926 at the Post Office at  
Detroit, Mich., under the Act, of  
March 3, 1897.

**VIGYÁZÓ JÁNOS****MEGFIGYELÉSEI**

**M**INDENFELÉ nagy a panasz Amerikában, hogy rosszak a viszonyok, nehéz a megélhetés, alacsonyok a munkabérek és ezekkel szemben drága minden. A bányászok sztrájkja még egyre tart, a nagy városokban tizezer számra lézengnek a munkanélküli emberek s ugyanakkor Chicagóban egymásnak eresztenek két emberállatot, akik másfél millió dollárt kapnak azért, hogy néhány percig jó nagyokat üsse nek egymáson ököllel. Az emberek pedig szinte törnek egymást azért, hogy jegyet kaphassanak és drága pénzért ha nem is láthatnak semmit, legalább nagyokat ordíthassanak az ütlegelésnél.

Önkénytelenül is eszébe jut az embernek a régi Róma fényűző patriciusaival és nyomorgó népével. A patricius családok bővelkedtek minden jóban, a néptömegek pedig csak úgy kivert kutya-ként tengették nyomorult életüket. Mikor azután tulságosan korgott a fenséges nép gyomra, akkor összeverődött Róma utcáin, és hangosan ordította, hogy adjanak neki kenyeret meg cirkuszi játékokat. Hát kenyeret mentül kevesebbet kapott, de kapott helyébe cirkuszi játékokat, s az éhező nép nagyokat sikoltott, amikor az aréna porondján ledöfte az egyik gladiátor a másikat. És azután hetekig a cirkuszi játékokat tárgyalta a lerongyolt nép és megfélekedett a kenyérről. Körülbelül így vagyunk itt is a modern Rómában.

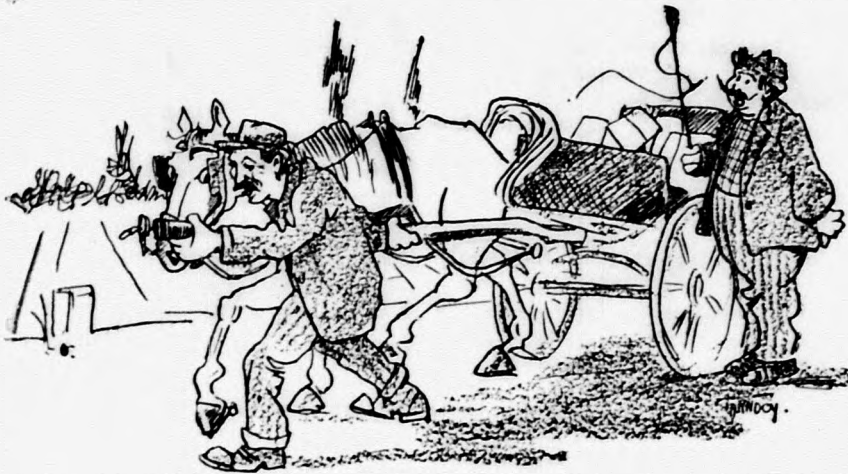
A kenyértelenül lézengők dülledt szemekkel várják a nagy mérközést és erősen vitatkoznak a felett, hogy melyik emberállat üti le a másikat. Ennek is meg amannak is van pártja s a két párthoz tartozók néha egymást is eldöngetik kedvenceik védelmében. A küzdelem után pedig újból napokig faldják a híreket, a különféle magyarázatokat, mint ha bizony az lenne a küzdő emberiség legnagyobb kérdése, hogy Dempsey lesz-e a világbajnok, vagy pedig Tunney. A nóta vége természetesen megint csak az marad, hogy az öklözők zsebrevágják a másfél milliót, a marhaság rendezője a másik másfél milliót, a tisztelt nép pedig marad továbbra is abbéli gondoljaival, hogy hol is kaphatna munkát.

A történelem ismétli önmagát és a bölcs Akibának tulajdonított mondás szerint "semmi sem új a nap alatt". A régi Róma népének

példáját követi a modern Amerika népe. Ott is cirkusz kellett, meg itt is cirkusz kell a népnek. Ott ingyen kapta, itt pedig meg is fizet érte. De az eredmény mégis ugyanaz, mert ordítani akkor is lehetett, meg most is lehet. Ennél egyebet pedig vajmi ritkán kívántak a tömegek.

A bevándorlási kérdés körül újabb mozgások észlelhetők. Az okosabb és emberségesebb rész a törvény enyhítése mellett kardoskodik és azt kívánja, hogy az ittlevő bevándoroltak legközelebbi vérrokonai kvótán kívül jöhessenek ide, míg a másik tulzó párt Johnson szenátorral élén a mellett kardoskodik, hogy teljesen be kell zárni a kapukat, senkit se kell beereszteni, sőt a polgárosodott bevándorlókat is meg kell rostálni, az érdemteleneket meg kell fosztani polgárjoguktól és ki kell őket vetni a külső sejtéségre. Szomorú jelenség, hogy 1927-ben a demokrácia országában szenátorok lehetnek a Johnsonhoz hasonló emberek. Egyebekben jöjjön, aminek jönnie kell. A száz perenteskedők már úgy elhúzták itt a nótát, hogy arról koldulhatunk mindnyájan.

Az amerikai magyar egyesületek gyűléseket tartanak s intézkednek a betegsegélyek meg a haláleseti illetékek ügyében. Sok érdekes és okos újítás történt utóbbivaló időkben, csak arról nem esett szó, hogy mi is lesz a gyárból és bányából kikopott, de még mindig munkabíró magyarokkal, akik úgy lógnak itt, akár csak a Mohamed koporsója. Ezekről kellene beszélni és lehetőleg gondoskodni mielőbb, mert manapság ez az amerikai magyarság legfontosabb és legégetőbb kérdése.



## OSZKÁR ÉS A DOHÁNY

Román megszállott területről érkezik a híradás, amelynek lehetne azt az alcimet is adni: A szent művészet és a pénz. A történet hőse ki lenne más, mint Beregi Oszkár, a nagy Oszki, aki, mióta oly romantikus körülmények között elhagyta az Újvilágot mindaddig amíg a Belvárosi Színházban Fazekas Imre "Az utolsó hajó" című drámájában felléphet, a megszállott területeket boldogítja művészetével.

Hogy ezt a boldogítást a szó legszorosabb értelmében kell venni, bizonyítják az érmihályfalviak, akiket egy "művészi" elfadás alkalmával úgy otthagytott Beregi, mint ahogy Erdélyben mondják "Szent Pál a franciákat".

A dolog úgy történt, hogy Érmihályfalván Beregi tiszteletére Friedmann Sándor magántisztviselő művészi estét rendezett mozielőadás keretében. Beregi a "Morfium" című drámából adott elő részleteket, amikor egyszer csak ezzel a meglepő kérdéssel fordult a nézőtérre ülő főrendezőhöz, Friedmann Sándorhoz:

— Mi van a dohányjal?

Beregi ugyanis a bruttó bevétel háromnegyed részét kötötte ki magának honoráriumként s úgy látszik a színpalak mögött nézeteltérése támadt a rendezővel s ezért tört ki belőle ez a hamleti kérdés. A nézőtér nagyon meglepődött, mire Beregi szivrepesztő hangon jelentette ki:

— Amíg dohány nincs, nem játszom tovább.

Kinos csend. A függöny összement, mire a rendezőség kijelentette hogy az összes bevétel csak tizenhatezer lei. A nagy Oszkár mennydörgött, a rendezőség azzal védekezett hogy sok a potyajegy. Valahogy úgy látszott,

hogy Beregi megnyugszik és újra szétment a függöny. Beregi megjelent a lámpák előtt s így kezdte szerepét:

— Hölgyeim és uraim, felkérem önöket, hogy akik potyajegyesek, álljanak fel.

Pisszegés, zugás fogadta ezeket a szavakat és senki sem állt fel, mire Beregi most már végérvényesen dühbe jött.

— Csak zsidókkal ne kezdjen ki az ember, — mondá és ismét otthagya a színpadot.

A szerencsétlen Friedmann könyörgésre fogta a dolgot és sikerült rávennie Beregit, hogy mondjon mégis el egy székely balladát. Beregi ki is ment a lámpák elé, de amikor meglátta a zsfolt házat és eszébe jutott a tizenhatezer lei, a székely ballada közepén rávágott az asztalra s "Becsaptak" felkiáltással ismét elrohant. Ment egyenesen a vasutállomásra és ott hagyta a közönséget, Friedmann-t és ezzel a saját igazi névjegyt.

## Háromezer dollár

jövedelme volt a st. louis-i magyar napnak, mint az ott megjelenő magyar lapban olvassuk. Ez az összeg olyan tekintélyes hogy csak csodálkozni tudunk fölötte, mert egyelőre megmagyarázni nem tudjuk. Valószínűleg nem tudja magyarozatát adni maga a st. louis-i magyar nap rendezősége sem.

A munkaviszonyok ott sem lehetnek sokkal kedvezőbbek, mint máshol, a rendezőség ott sem állott csupa kivételes tehetségű magyarokból, akik a kőből is olajat tudnak csavarni, a napnak ott sem voltak egetverő különle-

gességei s ha az eredmény mégis ilyen nagy, a magyarozat nem lehet más, mint az, hogy St. Louisban és környékén kivételesen nagylelkű, nemes érzésű magyarok laknak, akik ezen a napon csakugyan meg akarták mutatni, hogy mi a magyar becsület.

Ez a jövedelem, mint az ottani lap írja, a legvérmesebb reményeket is felülmuta, aminthogy csakugyan alig-ha volt St. Louisban magyar, aki arról mert volna álmódzni, hogy ekkora jövedelmet fognak csinálni.

Akik ott voltak akik a helyzettel és a körülményekkel ismerősek, bizonyára jobban meg tudják magyarozni a siker okát. S talán nem tévedünk ha azt hisszük, hogy a legfőbb ok mégis az volt, hogy a jövedelmet kezdettől fogva az ottani már meglevő Magyar Háza szánták. Ugy látszik, ez a Magyar Ház kedves a st. louis-i magyarságnak, mert ha nem volna az, akkor nem állott volna ilyen lelkesedéssel melléje Reméljük, hogy ez a Magyar Ház ezt a szerepetet már a múltban kiérdemelte és a jövőben is ki fogja érdemelni.

### HONFITÁRS!

A hulló falevelek sugdossanak a füledbe, ha ellopod a más Dongóját.

### W. H. SCHWARTZ

Első magyar ügyvéd és hites közjegyző  
Ohio államban, 512 Society for Savings  
épületében, Cleveland, O.

TELEFONOK:

Cuyahoga Central 3350E, Be'l Main 5720

### H. E. VARGA

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS

541 Society for Savings Bank Bldg.  
CLEVELAND, O.

Cherry 8092

### DOMBY M.

8021 HOLTON AVE. Cleveland, O.

A leghiresebb magyar muffoló Cle-  
velandban, aki még a holdvilágot is  
elmuffolja. Még pedig ha kell, akár  
Piripócsra. Telefonáljon: Pennsylv-  
vania 502-J.

### PETRÁS LAJOS

ÜGYVÉD, VÁROSI TANÁCSOS

Irodái:

1040 Guardian Building  
8917 Buckeye Road

Telefon: Main 6530 Garf. 2110  
Lakás telefon: Cedar 996.  
CLEVELAND — OHIO



## SZÓT BENDI TRÉFÁK

### VIRÁGNYELV

— Mr. Kocsis: Holnap kifizethetem a virágcsokrot?

— Mr. Szolnoki: Igen, de akkor talán parancsoljon néhány szál nefelejtset is...

### MEGOLDOTTA

— Szalai Vince: Mit szólsz hozzá asszony. Dr. Fazekas eltiltott a dohányzástól, a kávétól és főleg az ivástól.

— Na és most majd mit csinálsz? — kérdi kíváncsisággal Mrs. Szalai.

— Szalai Vince: Elmegyek egy jobb orvoshoz.

### A FÖSVÉNY

Méri a Kolupa gyógyszerész a recept szerint előírt orvosságrészeket.

Nézi-nézi egy darabig a Mrs. Varga, míg végre elszólja magát:

— Ugyan ne fősvénykedjen már azzal a kis orvossággal, hiszen a kis beteg fiannak lesz.

### SZALAI SZENES ÉS A FELESÉGE

Hazajön Szalai egyik jó barátjától és mivel alaposan be van csodálkozva, hát olyanokat mond a feleségének, amit bizony ő sem hagy szó nélkül.

— Te elázott, te... te mersz nekem ilyent mondani?

— Csak ne mérgeledj galambom, édes feleségem — feleli Szalai — még te is megszokhatod.

(A "Pletyká"-ból)

### VÁLÓ OK

Kolompár János el akar válni a feleségétől elmegy tehát a Németh ügyvéd urhoz.

— Micsoda címen akarja megindítani a válókeresetét? kérdi Németh ügyvéd.

— Hát... Örültség címen.

— Örült a felesége?

— Nem, hanem én voltam egy örült, amikor elvettem őtet.

### EZALATT.

— Igen asszonyom, egy autó keresztülment a férje nadrágján és darabokra tépte.

— Csak azt nem értem, hol volt a férjem ezalatt.

— A nadrágjában.

## Az "ubricsi" rántotta

Ubricsen az egyik fiatal hájas bodi nagy elkeseredésében kivette a pénzét a bankból és egy Ford-Truckot vásárolt rajta. Vigan szaladgált rajta az első héten s mikor Amboyból visszatért Woodbridgen az egyik utcasarkon elütött egy tojásost. A tojásos kocsija felborult, összetört a sok tojás és anynyi rántottát egy csomóban nem látta még az "ubricsiek", mint akkor. De hát "Ubrics" kezd nagy város lenni, így azután nem is csoda, ha nagyban csinálnak ott mindent.

## HIRES EMBEREK

### LAWRANCE STERNE

angol humorista gyakran volt nagyon pénzükkében.

Egy napon el kellett mennie London egyik külvárosába, de nem volt egy penny sem a zsebében. Tudomására jutott azonban, hogy egy kereskedő ugyanoda megy koesin. Ügyével tehát ehhez a kereskedőhöz fordult, akit egyébként nem is ismert.

— Tudom, hogy ön ma este Fighthonba megy, szölitotta meg Sterne. — Nem lenne kegyes egy kis helyet adni a télikabátomnak a koesiján?

— Szívesen, — felelte a kereskedő, aki rögtön felismerte a híres író. És kinek adjam át a télikabátot?

— Hogy ezzel ne terheljem önt, — felelte Sterne közömbösen — a télikabátban én leszek benne.

### HEINRICH HEINE

a nagy német költő egy alkalommal Hamburgból Párisba utazott. Az állomáson felkereste egy ismerőse, átadott neki egy rud szalámit s kérte, vigye el Párisba egyik jóbarátjának, aki homeopatikus orvos és nagy inyenc.

A hamburgi szalámi évszázadok óta híres kitünő minőségéről és a hosszú ut alatt Heine nagy vágyat érzett, hogy megkóstolja és

miután nem tudott a kisértésnek ellenállni, levágott egy darabot belőle.

De a hosszú ut alatt ezt többször megismételte, míg végre csak egy darabka maradt a rud szalámiból.

Párisba érkezve, a szalámimaradékot a következő levél kíséretében küldte el az orvosnak:

"KEDVES DOKTOR UR!

Ime, itt küldöm Önnek azt, ami egy rud szalámiból megmaradt. Biztos vagyok benne, hogy Ön sokkal jobban örül ennek a kis darabnak, mintha az egészét kapta volna meg, mert a homeopatia tanításai szerint — melyben Ön nagyon jártas — valaminek az ezredrésze hatásosabb — az egészénél.

Tisztelője:

H. Heine".

### DE VILLARS MARSALL

1709-ben, a malplaqueti esata után, melyben súlyosan megsebesült, papot hivatott, hogy a halotti szentségeket felvegye.

Környezete biztosította, hogy a hadsereg előtt a szertartást titokban fogják tartani.

— Nem! — mondta De Villars. — Miután a hadsereg nem láthatott hősiesen meghalni, azt lássa legalább, hogy mint jó keresztény halok meg.

### ÉRTESÍTÉS

Torringtonban **BATCHO JÁNOS** honfitársunk volt szíves elvállalni a Dongó képviselőjét. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

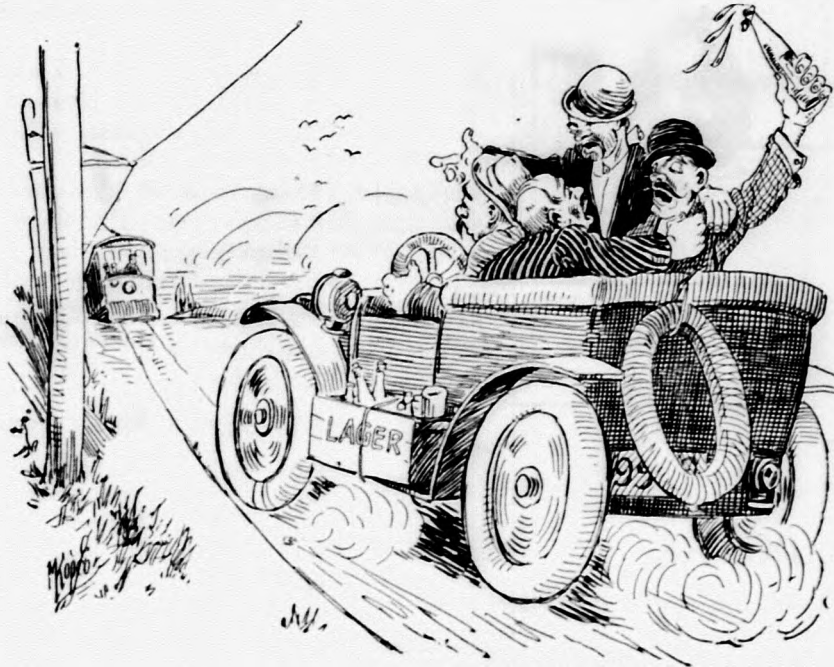
Fazekas Pistánál  
Senki nem kesereg  
Mert hiszen Fazekas  
Tréfás gönci gyerek.  
Nála a felhött is  
Táncos kedvű marad  
S marokra szoritja  
A talpas poharat.

511 Ontario Str. Buffalo, N. Y.

### D. B. STONE

MAGYARUL BESZÉLŐ  
ANGOL ÜGYVÉD

822 Leader-News Bldg. Cleveland, O.  
A Superior és East 6-ik utcák sarkán  
Telefon: Main 7090 és Central 1388



## RÉGI NÓTÁK

Irja: **KEMÉNY GYÖRGY**

### AZ "ÁNCUG"

Van nekem egy nagyon kedves jóemberem, akivel évek óta sokat vitatkozom az amerikai magyarság sorsa miatt. Van nekem azonkívül sok-sok jóemberem szanaszéjjel Amerikában, akik nagyon örülnek a velem való találkozásnak, magyar szokás szerint meg is kínálgatnak egy-egy pohár borral, de azután vajmi keveset törődnek velem.

Fentemlitett barátom azonban ritka kivétel, mert legalább leveleiben állandóan érdeklődik sorom iránt és igyekszik megvigasztalni, újabb küzdelemre sarkalni érdekes írásaival. Pedig magának is lenne elég baja. Az ő életutai se nagyon rózsásak s évek óta folytonosan beleharapnak a lábikráiba hol az egyik, hol a másik oldalról. De azért megállja helyét emberül.

Nagy fába vágta fejszét ez az én barátom s a közismert amerikai magyar jóindulat rögtön belényomta a gyanúsítás bicskáját. Szájról-szájra ment az amerikai magyar berkekben, hogy az illető mennyi pénzt csinált az amerikai magyarokon. Ugy beszéltek róla, mint valami nábobról, aki nagy kanállal eszi az aranyat.

Akkor még Clevelandban laktam s egy délután felhívott telefonon az én barátom egyik clevelandi szállodából és arra kért, hogy keressem fel a szobájában. Azt feleltem vissza, hogy én éppen olyan messzi vagyok tőle, mint ő tőlem s miután ő a vendég, azért tehát ő jöhetne el hozzám.

— Én nem mehetek ki! — volt a válasz.

Igy azután én mentem el hozzá a szállodába, mert meg akartam tudni, hogy miért nem jöhet ki a szállodából. Gondoltam, hogy talán beteg s azért szólit magához.

Mikor benyitottam hozzá, ott ült alsóruhában az ágy szélén s mindjárt bocsánatot kért, hogy odafárasztott, de meg kellett tennie, mert nem mert kimozdulni a szállodából.

— Hát mi baja? Talán eltört a lába? — kérdeztem nagyijedten.

— Dehogy is tört — magyarázkodott az én barátom — csak nincs ruhám, amiben kimehetnék. Itt van tizenhat dollár, vegyen nekem valahol ilyen és ilyen számú ruhát. A szín mellékes, az se nagy baj, ha nem fog passzolni valami tulajdonoson, csak ruha legyen. Mert a régi ruhámban igazán nem mehetek ki az utcára.

Igy azután elmentem és vettem neki ruhát tizenhat dollárért. És eszembe jutott az amerikai magyarság, amely mindenféle emlégeti, hogy milyen gazdag ember az illető, mennyi pénzt csinált a szegény amerikai magyarok bőrére.

Mert úgy van az ebben a furcsa földi életben, hogy mindig azt a lovat ütök, amelyik a legjobban húzza a szekeret.

Záhm Palinál Buffalóban  
Van ám gyógyszer bőven;  
Meggyógyulhat, kit forgatnak  
Ágyon lepedőben.  
Nézzen be hát hozzá bátran,  
Aki szomjas, éhes;  
Záhm Palinál hamarosan  
Ujra emberré lesz.  
223 Katherine St. Buffalo.

Nem tudok én neked  
Csak virágot adni;  
Szép virágot lehet  
Kovács M.-nél kapni.  
Hozzámegyek tehát,  
Hozom a virágot  
S megölelném érted  
Az egész világot.  
KOVÁCS M.  
7835 W. Jefferson, Detroit, Mich.

Buffalóban Tóth Gyulának  
Glyan szép a bárja,  
Hogy tizenkét határban sem  
Akad annak párja.  
Aki szomjas, keresse fel;  
Kit üldöz a bánat,  
Medecinát bura-bajra  
Őnála találhat.  
708 Tonawanda St. Buffalo.

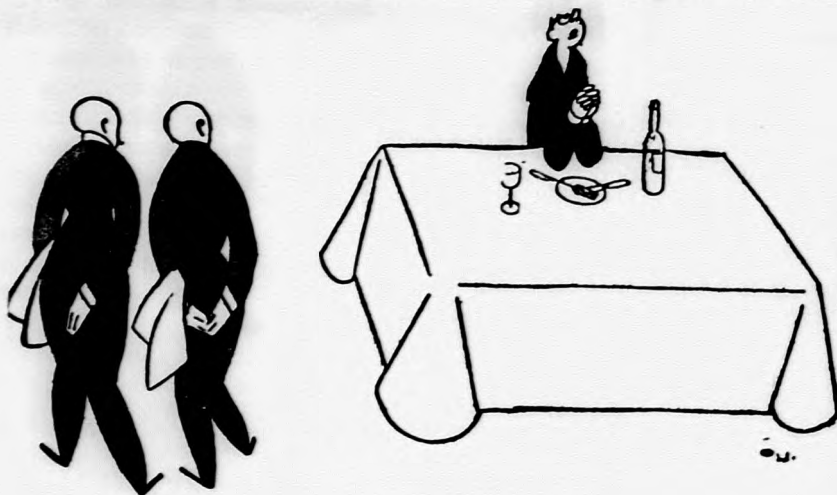
**Dr. FARKAS GÉZA**  
500 DOLLÁR BIZTOSÍTÉK  
AZ ÁLLAMNÁL

Magyarországi és itteni peres ügyek  
gyors és pontos elintézése. Pénz-  
küldés, jogi tanács és hajójegy.  
Forduljon hozzám bizalommal.  
1958 Genesee Str. Toledo, Ohio

**HEGEDÜS PÁL**  
KÖZJEGYZŐ

517 RIDGE ROAD  
LACKAWANNA, N. Y.

Ellátja mindenkinek ügyes-bajos  
dolgait. Kiállít okiratokat, pénzt  
küld és elad hajójegyeket minden  
vonatra. — Aki pedig nyakmereve-  
désben van, az kaphat nála bedör-  
zsölésre finom olajat.



## KRÓNIKÁS ADOMÁK

### A BUDAI KISKOCSMÁBAN

A jó öreg Budán sokan ismerik a goromba kövér kocsmáros, aki az ugynevezett "Sauwirt" kivesző fajtájának valóságos diszplédája.

Neki ugyan nem imponál semmiféle vendég, akárki legyen is az, akit rossz sorsa idevet a gyér lombozatu kerthelyiségbe. Egyik előkelő állami tisztviselőnk is bevétődött egyszer ide, mert szalmaözvegyi búvóhelyül igen alkalmasnak látszott. Az első fogás után észrevette a gazdát, s meg nem állhatta, hogy oda ne szóljon:

— Szabad kérnem?

— Mi tetszik uraságodnak? — mondja nem a legbarátságosabban a kocsmáros.

— Csak azt akarom mondani, hogy ennél már jobb halat is ettem!

— Nálam nem! — hangzott a kurta válasz s már ott is hagyta a faképnél illusztris vendégét.

### MILYENEK A VÁLASZTÓK

Szilágyi Dezső nem nagy véleményvel volt a választókról. Gyakran emlegette is, hogy:

— A választó a legutolsó emberfajta. Nincs annak se hite, se meggyőződése. Dumaszerdahegyen például a legszélsőbb antiszemitát Hortoványit választották meg képviselőnek óriási többséggel s amikor annak megsemmisítették a mandátumát, pár hónap múlva ugyanaz a választókerület

ugyanolyan óriási többséggel megválasztotta képviselőnek megyeri Krauszt, a zsidót. Hogy lehessen tehát megbizni azokban az emberekben, akik az egyik napon agyon akarják ütni a zsidót, a másik napon pedig önmaguk fölé emelik.

### BRÓDY SÁNDOR PÁRBAJA

Nagy disznóság történt egyszer Kolozsvárt. Jókedvű mágnásfiuk felöltöztették az egyik fiatal gróf inasát frakkba és lakkba s elvitték az egyik előkelő kolozsvári bálba, ott grófként mutatták be.

A gróffá kiöltöztetett urasági inas hatalmasan kezdte csapni a szelet egy igen nagyállású ur feleségének, aki híres volt arról, hogy szereti a mágnásfiukat. A bál után a fiatal mágnások leleplezték az inast és zugott a botrányról a kieneses város.

Bródy Sándor, mint ifju ember, lapot szerkesztett ekkortájt Kolozsvárt és újságjában igen kemény hangon bánt el az ifju mágnásokkal, akik ezért másnap provokálták. Sorsot huztak és véletlenül egy dzsentrifura esett a sors, akinek a többiek nevében is ki kellett volna állania Bródy Sándorral párbajra. Bródy Sándor azonban kijelentette, hogy:

— Én máguásokat sértettem, én tehát csak mágnással verekszem. Nem verekszem dzsentrivel.

Az ifju máguások nem akartak belemenni ebbe az akadékosko-

dásba, de Baresay Domokos rájuk szólott:

— Igaza van Bródynak. Ő mágnásokat sértett, tehát joga van hozzá, hogy csak mágnással álljon ki.

Mit volt mit tenni? Ujra sorsot kellett huzni s egy ifju mágnás állott ki Bródyval (azóta igen jeles ember lett e fiatal mágnásból) aki ragaszkodott ahhoz, hogy mágnást sértett; csak mágnással verekszik is hát.

### KOSSUTH FERENC ÉS A SZÖG

Amikor nagy ünnepek között avatták Szeghalmon a Kossuth Lajos szobrát a koalíció alatt, megjelent azon Kossuth Ferenc is. Volt is vármegyére szóló dinomdánom. Az ünnepség közepette szép, fehér lobogó ingujjas-gatyás paraszt ifjak léptek a disztorban trónoló Kossuth Ferenc elé és szónokuk előadta, hogy ők a füzesgyarmati önképzőkör ifjai, fehér zászlójuk pedig azt jelképezi, hogy községükben nincs egyetlen szocialista sem, de nem is lehet, mert ők azt menten agyonvernék.

Kérésük pedig az lenne, hogy szentelje fel lobogójukat a kegyelmes ur, amely zászló azzal kíván különbözni minden más zászlótól, hogy ennek a nyelét nem tüzdelik teli szöggel, hanem csupán az a szög fogja ékesíteni, a melyet ezennel átnyujtanak. A disz-szög Kossuth Ferenc nevének kezdőbetűit mutatta:

Átnyujtották a Knopp és Steiner-cég által gyártott egy forintos sárgaréz szöveget meg egy kalapácsot Kossuth Ferencnek, aki pózba vágva magát, e mondattal verte be a zászlóba a diszszöveget:

— Legyen a ti lelkesedétek és hazafiságtok olyan színarany, mint ez a szög!

### FÖLDIKEM!

A dér csipjén meg, ha potyán olvasd a Dongót.

Csalinál a csárda  
Ki van festve,  
Ódajár a magyar  
Nappal s este.  
Aki oda bemegy,  
Sohse reszket s fázik,  
Mert a Csáli csárdájában  
A jókedv tanyázik.  
52 Rano Street, Buffalo, N. Y.

## SZEPTEMBER UR

Vig öreglegény Szeptember ur.  
Hetedhét hegyen nagy a hire  
s nyárvégi, rangos pazarlással  
lobog a szive.

Sok szép bokros menyecske ráles,  
hogy esti csókra hová tér meg  
s a sáppadozó asszonysoron  
megjéjva lépked.

Mert ön a vacsora-csillag,  
csapra kerül a régi jó bor  
és Szeptember ur nagyokat iszik,  
szaporán csókol.

Egyre több a harcos sikongás,  
boldog menyecske, törött korsó.  
Pitymallatig jár a nagyuri  
gyilkos toborzó.

De akkor már jó Szeptember ur  
némán pipál a feldult hegyen  
s bús őszi kékbén mereng deres,  
hűs októberen.

TARNÓCY ÁRPÁD.

## DETROITI DOLGOK

**L**AKODALMAT muzsikáltak Bellevueban a detroiti muzsikuskok, akiktől nem sajnálták a ködmönlevet a belleveui magyarok. Meg is melegedett a muzsikuskok füle alaposan s a primás ugyancsak verte a mellét, hogy ő valamikor huszár volt az óhazában. A vőlegénynek volt egy hamis lova, amit harmadfél dollárért vett a cirkusztól. Rugott is, meg harapott is a paripa. A vőlegény husz dollárt ígért a primásnak, ha megüli a lovát.

A primás vállalkozott is a lovaglásra. Kivonultak tehát, hogy megtekintsék a próbagalopot. A vőlegény odaszól a banda tagjainak, hogy menjenek ki a szerszámaikkal és huzzák el a primásnak a "Reppülj fecském"-et.

Hát repült is a primás úgy, hogy még egy hét mulva se tu-

dott leülni. Ráadásul még a lajbit is leszedte a ló a primás hátáról s így jogosan követeli a husz dollárt, bár nem igen ülte meg a lovat.

Az egyik száraz szalonos végiglátogatta a többi kollegákat s így azután nem esoda, ha a látogatás végén háromszor is hatvanhatózott. Igen erős lehetett a ködmönlé, mert még az automobilról is lement tőle a pulitér. Sőt mikor hazaért a szalonos ur és rálehel a farkas kutyára, hát az menten összeesett. Meg is fogadta másnap a szalonos ur, hogy nem iszik több ködmönlevet, mert ha a pulitér is lemegy tőle, meg azután a farkas kutya is elszédül a szagától, hát akkor mit csináljon tőle a gyarló földi ember.

Lot-ot vásárolt az egyik öreg bodi, de hogy lassan ment a munka Detroitban, hát elment a szenes vidékre, hogy majd ott a bányában keresi meg a részleteket. Meg is bizta az egyik detroiti ismerősét, hogy adja át a havi részleteket az "ágent"-nek. Az első "peda" mindjárt jó volt s az öreg bodi küldte az első részletet "Detroies"-ba. A szállásadója lelkére kötötte, hogy ne készpénzben küldje a részletet, hanem utalványon, vagyis Money Orderen. El is ment az öreg bodi hűségesen a postára, kiváltotta az utalványt, feladta az ajánlott levelet és nyugodtan ment haza.

Két hét mulva levelet kapott "Detroies"-ból, hogy az ajánlott levelet megkapták, de pénz nem volt benne. Felragyogott az öreg bodi szeme és szólt nagy örömmel:

— Ejnye, de jó hogy megtartottam ezt a zöld cédulát, mer most mehetnék a pénzem után.

Akkor sült ki, hogy az öreg bodi elküldte a levelet, de az utalványt megtartotta magának. Már pedig "Detroies"-ban nem kaphattak pénzt a "zöld cédula" nélkül.

## DETROITBAN

amely pedig a legnagyobb magyar telepek egyike, a szintén nagyon szépen sikerült magyar nap 1450 dollárt eredményezett. A detroitiak adták a legszebb példát a leszámolás tekintetében: ahogy a magyar ünnepély megtörtént, alig egy-két nap mulva már a részletes számadás is megjelent a lapokban. Amikor megjelent, nagyon elesodálkoztunk rajta s elgondoltuk, hogy vajjon micsoda boszorkánymesetek lakhatnak Detroitban, hogy egy ilyen látszólag emberfölötti feladatot ilyen játszi könnyedséggel tudtak megoldani? Igaz, hogy ott a rendezőség tagjai majdcsak szomszédjai egymásnak, míg a pittsburghvidéki magyar nap rendezői akárhány esetben egy vagy kétórarárásnyira laknak egymástól, akiket összeszedni nem könnyű feladat.

A közmondás ugyan azt tartja, hogy a gyorsaság nem boszorkányság, de mi mégis azt hisszük, hogy a magyar napok leszámolási dolgában igenis az....

(Magyar Ujság)



## SZÓT KÉREK

**M**AGYARORSZÁGI utam sokféle szerencsétlen körülmény közbejötté miatt elmaradt ezidén, de ha élek, ugy a jövő év májusában elmegyek Magyarországra s már most felhívom erre az odautazni vágyó amerikai magyarok figyelmét. Szeretném, ha többen összejönnének a jövő tavaszra s együtt mehetnének Magyarországra. Gondom lesz rá, hogy barátságos fogadtatásban részesüljünk és megnézhesünk mindent, amit csak látni érdemes a magyar földön.

Addig is mindent elkövetek arra nézve, hogy az amerikai magyarságot az amerikai magyar intézményeket megörökíthessem mozgóképekben és pedig azért, hogy egyrészt megismerhessem egymással az amerikai magyarokat, másrészt pedig bemutassam őket Magyarországon.

Nagy kiadással és sok fáradozással jár ez a munka. Arra kérem tehát az amerikai magyarokat, hogy tőlük lehetőleg segítsenek igyekezetemben, ha mással nem, legalább egy kis jóindulattal. Ennyit talán mégis csak megérdemelnék a magyaroktól.

Ezuttal újból arra kérem a Dongó háralékosait, hogy lehetőleg minél előbb tegyenek eleget kötelességüknek, mert ez az állapot egyszerűen tartathatatlant. A Dongó jóakaróit pedig arra kérem, hogy néhanapján szeressenek egy-két előfizetőt. Senkitől se kérek és várok lehetetlent, de egy

parányi jóindulatot mégis csak elvárhatnék azoktól, akik magyaroknak tartják itt magukat.

Mert az már mégse járja, hogy egy pár magyar ember vállalja itt a munkát s a terheket, a többi pedig meglapuljon, akárcsak a közmondásos dinnye a fűben.

Magyar szeretettel

KEMENY GYÖRGY

## Jóralavó magyarok

Ujabbán a következő jóralavó magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Csonka Illés Buffalo, Bene András, Franklin, Seifferth A. Pittsburgh, Nagy József Homestead, Vezendy Imre Pittsburgh, Rakatzky Mihály Bridgeport, Beleznay F. Milwaukee Demeter K. József New York, Zahm Pál Buffalo, Bacsó János Torrington, Oláh Mihályné Columbus.

Fogadják a Dongó köszönetét.

**DR. MAJOROS JÁNOS**  
MAGYAR FOGORVOS

Buckeye Road és E. 117 utca,  
a Regent-színház épületében.  
Bendelő órák: Hétköznap d. e. 9-10  
este 8 óráig. Vasárnap 2-5 óráig.

## BANANA SLIDE

Billegnek rezgőri bokák  
S tört sarkak félreállnak:  
Vidor nagymamák s onokák  
Friss táncokat kreálnak.

A tárgy: zsenge banánahéj,  
Melybe kergete mór lépe —  
És mindenkit kitor a kéj  
S izzad mindenki képe.

Husmentes vázak zörögnek,  
Süvöltnek agg szirének;  
En-tengely környül pörögnek  
Jobbsorsraméltó nénék.

A táncnép láztól veresen  
Rug-zug, tombol, verekszik  
S a mennyben minden szerccsen  
Örömtáncra kerekszik.

A mennybéli szerccsenek  
Vajmi szerccsés lények:  
Mit ropnánk, ha ők nincsenek,  
Mi, jámbor keresztények?

## FONÁL

tiszta sodort gyapjuból kézi kötéshez. Ugyancsak horogöltéses szőnyeghez való fonál. 50 cent egy 4 unciás csomag. Utánvét mellett küldjük. Irjon még ma ingyen mintáért. Kérdezősködjék a mi gyapju pokrócainkról.

Concord Worsted Mills

West Concord, New Hampshire

Hosszunap legyen az egész életed,  
na a hátralékodat be nem küldöd!

## 8 NAP A TENGEREN

Magyarországba

vagy onnan ide

BRÉMAN AT

A legnagyobb és legyorsabb  
német hajón, a

COLUMBUS-ON

vagy e vonal más hajóin.  
Kizárólag csinos 3. osztályu  
Stateroomok. Leszállított  
áru körutazási hajójegyek.

Felvilágosításért forduljon  
a helyi ügynökhöz, vagy

32 Broadway, New York  
NORTH GERMAN

LLOYD

## TALÁNY

MI EZ?

. Y

A megfejtés díja: egy szép könyv.

A megfejtés beküldésének határideje: 1927 október hó 8.

A szeptember elseji számban a talányból tévedés folytán elmaradt egy rész s azért nem lehetett megfejteni. A talányt a mostani számban újból közöljük.

## Giovanni Giolitti

kiváló olasz államférfiúnak körülbelül 15 évvel ezelőtt érdekes kalandban volt része.

Ugyanis képviselőválasztás alkalmával beszédet kellett tar-

tania valamelyik piemonti kis községben a kormány jelöltje érdekében.

Előzőleg megakart borotválkozni. Elvezették tehát a község egyetlen borbélyához, aki, mikor a miniszter kérte, hogy borotválja meg, — felszólította magas vendégét, hogy feküdjék le a diványra és ebben a helyzetben borotválta meg a minisztert.

A minisztert azonban nagyon izgatta a fura dolog, megkérdezte hát a borbélyt, hogy miért borotvál ilyen különös módon?

— Mert ez volt éltében az első eset, — válaszolt őszintén a becsületes ember, — hogy élő embert borotváltam, mert eddigelé csak a holtakat borotváltam!

## A "Dongó" postája

N. J. A betegeket köszönettel vetjük, a tréfákat kidongjuk.

J. J. Kivánságának eleget teszünk.

T. P. Nem fizetni, hanem "orderek"-et adni, hát ez egy kicsit sok.

K. L. Panasz van mindenfelé de azért az ital úgy fogy, mintha csak ingyen adnák.

V. H. Egy nagy toronyóra aranylánccal nem volna jó ráadásul?!

Z. N. Forduljon a sóhivatalhoz, ott talán hasznát veszik.

Többeknek. Köszönet, az öreg Dongó nagyon jól érzi magát, tulságosan jól érzi magát.

N. V. Ugyan kérem, se se siessen a fizetéssel. Dögivel van pénz a Dongónál.

H. K. Ha majd arra kerül az öreg Dongó, akkor takarosán "felképelem".

## A "Dongó" képviselői

ALPHA, N. J.: Varga András.  
 AURORA, ILL.: Fodor K. József.  
 AKRON, O.: Ignác István.  
 ALLIANCE, O.: Szabó Károly.  
 ALLENTOWN, PA.: Dravetz József.  
 BETHLEHEM, PA.: Hacker Ferenc.  
 BUFFALO, N. Y.: Csonka Illés.  
 BRIDGEPORT, CONN.: Rakatzky M.  
 CHICAGO, ILL.: Laky Béla.  
 CLEVELAND, O.: Bazsó András.  
 COLUMBUS, O.: Mrs. M. Oláh.  
 DAYTON, O.: Pohl János.  
 DONORA, PA.: Turfa Sándor.  
 DUQUESNE, PA.: Sáros M. J.  
 FRANKLIN, N. J.: Bene András.  
 HOMESTEAD, PA.: Nagy József.  
 KULPMONT, PA.: Marosi György.  
 MILWAUKEE, WIS.: Beleznyay F.  
 NEW BRUNSWICK, N. J.: Sütő Ferenc.  
 NEW YORK, Demeter K. József.  
 NEW CASTLE, PA.: Bumbulucs J.  
 NORTHAMPTON, PA.: Princz Lőrinc  
 PASSAIC, N. J.: Papp D. Károly.  
 PITTSBURGH, PA.: Vezendy Imre.  
 PHILLIPSBURG, N. J.: Németh Zoltán  
 PERTH AMBOY, N. J.: Belső Károly.  
 PITTSBURGH KÖRNYÉKE: Andrásházy A. Sándor.  
 ROEBLING, N. J.: Agócs József  
 SHARON, PA.: Kuti Tamás.  
 ST. CLARVILLE, O.: Kovách János.  
 TOLEDO, O.: Hovan S. György.  
 TRENTON, N. J.: Rinyu György.

## RENDKIVÜLI KEDVEZMÉNY

AKIK 1927 SZEPTEMBER 15-IG BEKÜLDIK

## EGYÉVI ELŐFIZETÉSÜKET

A DONGÓNAK ÉS MELLÉKELNEK A 3 DOLLÁRHOZ  
 HUSZONÖT CENTET,

AZOK EGY KÉT DOLLÁROS KÖNYVET KAPNAK  
 AJÁNDÉKBAN.

Erre a kedvezményre csak azok tarthatnak számot, akik a kiadóhivatalba küldik be az előfizetést.

## BOROSS GÉZA

HAJÓJEGY, — PÉNZKÜLDŐ, — KÖZJEGYZŐI  
 ÉS REAL ESTATE IRODÁJA

8100 WEST JEFFERSON AVENUE  
 CARY STREET SARKÁN

MEGNYILT

TELEFON: CEDAR 1863.

A MAGYARSÁG SZÍVES TÁMOGATÁSÁT KÉRI

BOROSS GÉZA

**KEMÉNY GYÖRGY**  
**ELŐADÁSAI MAGYARORSZÁGI UTJÁRÓL**  
**ÉRDEKES MAGYARORSZÁGI**  
**MOZGÓKÉPEK**

**KISÉRETÉBEN**

A LEGKÖZELEBBI ELŐADÁS AKRONBAN LESZ.

---

RENDKIVÜLI ÉRDEKES KÉPEK Budapestről, a Hortobágy-  
ról, a Dunántulról, Egerből, a Balatonról, Debrecenből, a Nagy-  
alföldről, Kassáról, Székesfehérvárról, Szombathelyről, Mező-  
kövesdről, a Bakonyból, Zircről. Pécsről, Kisberről és Magyar-  
ország több más helyéről.

---

**MINDENKI NÉZZE ÉS HALLGASSA**  
**MEG EZT A RENDKIVÜLI ELŐADÁST**